

Literatūras un grāmatniecības padomes sēde

2024. gada 9.oktobrī

Sēdē piedalās: R. Punka, L. Buševica, A. Ērglis, A. Jundze, V. Kilbloka, D. Sparāne-Freimane, S. Tretjakova, V. Ernštreits, A. Konste, M. Treile, E. Eglāja-Kristsone.

Nepiedalās: I. Bodnarjuka-Mrazauskas, S. Kušnere, S. Timofejevs, I. Kolmane

Pieaicināta: kultūras ministre A.Lāce, ministres biroja vadītāja L.Birzaka-Priekule

Darba kārtība:

1. Par idejām prioritātēm Eiropas fondu nākamajam plānošanas periodam (2028-2034).
2. Par Latvijas literatūras eksportu un Latvijas dalības plāniem Frankfurtes grāmatu tirgū viesu valsts statusā.

1. Par idejām prioritātēm Eiropas fondu nākamajam plānošanas periodam (2028-2034).

L. Birzaka-Priekule un L. Buševica informē, ka Kultūras ministrija ir uzsākusi prioritāšu apkopošanu no nozaru padomēm nākamajam Eiropas fondu finanšu plānošanas periodam. Prioritātes aktuālas:

- 1) Nozares cilvēkresursu attīstības kontekstā (mācības – profesionālā pilnveide un kādās jomās)
- 2) Infrastruktūras modernizācijas kontekstā (nacionāla līmeņa prioritātes, piem., Rīgas filharmonija un reģionu kultūras infrastruktūras tīkla pilnveide/ attīstība)
- 3) Kādas atbalsta programmas palīdzētu veidot mūsdienīgu kultūras pakalpojumu (šīs vairāk satura veidošanas kontekstā, piemēram, lai sasniegtu inertās, grūti sasniedzamās auditorijas grupas)

A. Ērglis min nepieciešamību sniegt atbalstu izglītību redaktoriem un tulkotājiem, jo to izglītošana ir vitāli nepieciešama grāmatniecības kvalitatīvai attīstībai.

L. Buševica min audiogrāmatu attīstības atbalstīšanu, lai tās būtu plašāk pieejamas gan cilvēkiem ar redzes traucējumiem, gan disleksiju un sabiedrības tendencēm izvēlēties vairāk audiālu informāciju.

V. Kilbloka atzīmē, ka šobrīd aktuāls ir jautājums par [Preču un pakalpojumu piekļūstamības likums](#) prasībām attiecībā uz e-grāmatu piekļūstamību, kas nozīmē 2000 tirgū esošo grāmatu digitālas transformācijas nepieciešamību tā, lai tās varētu nolasīt audiāli t.sk. attēliem, kas prasa lielus resursus.

L. Birzaka-Priekule informē, ka sadarbībā ar Latvijas Kultūras akadēmiju 2. un 3.decembrī plānota piekļūstamības jautājumiem veltīta konference, kas pieskarsies arī digitālās vides piekļūstamības jautājumiem.

Vienojas vēl izsūtīt padomes locekļiem prioritāšu apdomāšanai minēto jautājumu.

2. Par Latvijas literatūras eksportu un Latvijas dalības plāniem Frankfurtes grāmatu tirgū viesu valsts statusā.

R. Dementjeva informē par platformas “Latvian Literature” paveikto Latvijas literatūras eksportā un līdz šim paveikto Latvijas virzībā uz viesu valsts statusu Frankfurtē

L. Buševica informē par Frankfurtes grāmatu tirgus specifiku, kas aptver ne tikai literatūru un grāmatniecību, bet arī citas radošo industriju nozares, kā arī aktualizē jautājumu par nepieciešamo sadarbības turpināšanu ar Latvijas Investīciju un attīstības aģentūru (turpmāk – LIAA) stenda nodrošināšanā Frankfurtes grāmatu tirgū. Minētais finansējums 2024.gadā bija iekļauts Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras administrētajā “Latvijas tēla” finansējumā, bet tālākā stenda nodrošināšana ar LIAA atbalstu šobrīd ir neskaidra, ņemot vērā LIAA reorganizāciju un prioritāšu transformāciju.

Pielikumā: Prezentācija par literatūras eksportu un Frankfurti pdf.

A. Ērglis atzīmē, ka Latvijas poligrāfijas eksports uzrāda ļoti augstus grāmatu poligrāfijas pakalpojuma eksporta rādītājus un Latvijas dalība viesu valsts statusā varētu to kāpināt vēl 20 % apmērā, kas ir būtisks aspekts, argumentējot nepieciešamos līdzekļus Latvijas dalības nodrošināšanai Frankfurtē viesu valsts statusā.

A. Lāce: apstiprina, ka dosies komandējumā uz Frankfurtes grāmatu tirgu un tiksies ar Frankfurtes grāmatu tirgus direktoru Jirgenu Bosu, lai pārrunātu Latvijas izredzes iegūt viesu valsts statusu laikā no 2028.–2030.gadam. Atzinīgi novērtē Latvijas poligrāfijas nozares eksporta sniegumu un lūdz vairāk informāciju par to.

(Latvijas Poligrāfijas uzņēmumu asociācijas atsūtītā informācija:

- Latvijas poligrāfijas uzņēmumi 2023. gadā eksportējuši iespiedprodukcija par 300 milj. euro, no tā aptuveni 145 milj. – grāmatas. Galvenās eksporta valstis: Vācija, Zviedrija, Norvēģija, Dānija, Francija, Somija, Nīderlande, Igaunija, Lietuva, Lielbritānija.
- Eksportētas tiek galvenokārt augstas kvalitātes grāmatas – mākslas un foto albūmi, bērnu grāmatas u.c. Daudzas no Latvijā iespīestajām grāmatām savu valstu un starptautiskos grāmatu mākslas konkursos iegūst ļoti augstu novērtējumu. Lielākā daļa Zviedrijas un Norvēģijas skaistāko grāmatu ir izgatavotas Latvijā.
- Tā kā klienti ir galvenokārt Vācijas un Skandināvijas valstu izdevēji, kas pieprasa ļoti augstu vides aizsardzības standartu ievērošanas līmeni, eksportam strādājošās tipogrāfijas ir ieguvušas visus klientu pieprasītos vides aizsardzības sertifikātus – FSC, PFSC, Nordic Swan, Blue Engel u.c.
- Eksportam strādājošajās tipogrāfijas ir ļoti moderns tehnoloģiskais aprīkojums, augsts automatizācijas līmenis un labs klientu serviss.
- Eksporta projektu vadītāji brīvi pārvalda savu klientu valodas, veiksmīgi tiek organizēta loģistika.
- Latvija pēc poligrāfijas produktu īpatsvara valsts tautsaimniecībā ir 3. vietā Eiropā.)

Sēdes norise – klātienē, KM Lielā zāle 11:30–12.30.

Padomes priekšsēdētāja (*paraksts)

R. Punka

Protokolēja (*paraksts)

L. Buševica

*DOKUMENTS PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU